

Leidraad kleinschalige initiatieven zonnestroomsystemen gemeente Echt-Susteren

1.1 Voorkeursvolgorde en vergunningprocedure

Voor de zonnestroomsystemen voor eigen gebruik wordt een voorkeursvolgorde voor plaatsing gehanteerd. Deze leidt tot de volgende stappen:

1. Dakgebonden; zonnestroomsystemen op het dak of aan de gevel;
2. Grondgebonden; zonnestroomsystemen binnen het bestemmingsvlak van de functie wonen, kantoor, bedrijven, horeca, maatschappelijk, recreatie, sport, detailhandel, dienstverlening en gemengd;
3. Grondgebonden; zonnestroomsystemen buiten het bestemmingsvlak van de functie wonen, kantoor, bedrijven, horeca, maatschappelijk, recreatie, sport, detailhandel, dienstverlening en gemengd;

ad 1. Zonnestroomsystemen op daken en aan gevels genieten de voorkeur ten opzichte van grondgebonden zonnestroomsystemen.

ad 2. Grondgebonden zonnestroomsystemen binnen het bestemmingsvlak van de functie wonen, kantoor, bedrijven, horeca, maatschappelijk, recreatie, sport, detailhandel, dienstverlening en gemengd worden een overweging wanneer plaatsing van zonnestroomsystemen op het dak redelijkerwijs niet rendabel kan worden toegepast. Argumenten voor het niet kunnen plaatsen op het dak kunnen hun grondslag vinden in:

- a. onvoldoende dakruimte;
- b. ongeschikte dakrichting en schaduwvorming van het dak;

ad 3. Wanneer zonnestroomsystemen op daken en grondgebonden plaatsing van zonnestroomsystemen binnen het bestemmingsvlak uitgesloten zijn op grond van een ruimtelijke motivering, kunnen grondgebonden initiatieven buiten het bestemmingsvlak overwogen worden. Argumenten waarom plaatsing binnen het bestemmingsvlak niet mogelijk is, kunnen hun grondslag vinden in:

- a. onvoldoende beschikbare ruimte,
- b. schaduwvorming,
- c. bestaand gebruik van de tuin.

Hiervoor is in de regel een omgevingsvergunning afwijking bestemmingsplan benodigd. Voor aanvragen die passen binnen deze leidraad, doch strijdig zijn met het vigerende bestemmingsplan is een procedure tijdelijke omgevingsvergunning benodigd.

1.2 Plaatsing en locatie

Een omgevingsvergunning ten behoeve van de plaatsing en het gebruik van een grondgebonden zonnestroomsysteem inclusief bijbehorende montagematerialen en bekabeling, kan worden verleend met dien verstande dat:

1. het zonnestroomsysteem wordt geplaatst ten behoeve van het voorzien in de energiebehoefte van de eigen woning, bedrijf;
2. er mag een grondgebonden zonnestroomsysteem binnen het bestemmingsvlak van de functie wonen, kantoor, bedrijven, horeca, maatschappelijk, recreatie, sport, detailhandel, dienstverlening en gemengd worden geplaatst, indien volgens de voorkeursvolgorde plaatsing op het dak (stap 1) redelijkerwijs niet mogelijk is.
3. er mag een grondgebonden zonnestroomsysteem buiten het bestemmingsvlak van de functie wonen, kantoor, bedrijven, horeca, maatschappelijk, recreatie, sport, detailhandel, dienstverlening en gemengd worden geplaatst, indien volgens de voorkeursvolgorde plaatsing op het dak (stap 1) of plaatsing in het bouwvlak (stap 2) redelijkerwijs niet mogelijk is;
4. voor wat betreft de situering van het zonnestroomsysteem geldt dat daarbij dient te worden voldaan aan de bebouwingsregels van het ter plaatse geldende bestemmingsplan;
5. voor wat betreft de situering van het zonnestroomsysteem geldt dat:
 - het zonnestroomsysteem dient aansluitend op het bestemmingsvlak te worden geplaatst;
 - indien het voorgaande ruimtelijk gezien onmogelijk is, mag het zonnestroomsysteem worden geplaatst buiten het bestemmingsvlak, zo dicht mogelijk bij de woning, bedrijf binnen een maximale afstand van 100 meter tot de woning of bedrijf;
 - de hoogte van het zonnestroomsysteem mag niet meer dan 1,50 m bedragen;
6. voor wat betreft maatvoering van het zonnestroomsysteem geldt dat:
 - per woning, bedrijf mag niet meer dan 1 zonnestroomsysteem worden gerealiseerd
 - het vermogen van elk individueel zonnestroomsysteem niet meer dan 15 kWp bedragen;
 - in het geval van één zonnestroomsysteem, mag de oppervlakte van het zonnestroomsysteem niet meer dan 100 m² bedragen;
 - indien het gebruik een groter vermogen of oppervlak voor zonnestroomsysteem vereist kan gemotiveerd hiervan worden afgeweken;
7. de omgevingsvergunning kan worden verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
 - a. de landschappelijke en/of natuurlijke waarden; hiertoe dient een landschappelijk inpassingsplan deel uit te maken van de aanvraag waarbij rekening gehouden is met de kenmerken van het landschapstype;
 - b. de archeologische en cultuurhistorische waarden: het initiatief mag geen onevenredige afbreuk doen aan waardevolle historische omgeving (zowel bebouwd als onbebouwd), waarbij in elk geval geldt dat realisatie binnen gronden met de bestemmingen Waarde - Archeologie geldt dat omgevingsvergunning uitsluitend kan worden verleend indien daartegen uit hoofde van de bescherming van de archeologische en/of cultuurhistorische waarde geen bezwaar bestaat en nadat een erkend archeoloog daaromtrent is gehoord;
 - c. verkeersveiligheid; Indien er bij plaatsing in de buurt van een openbare weg een kans bestaat op verkeershinder door het zonnestroomsysteem, dient in de aanvraag onderbouwd te worden welke maatregelen worden genomen om dit te voorkomen;
 - d. externe veiligheid; de bekabeling dient op een veilige manier in de grond te worden weggewerkt. Het zonnestroomsysteem dient niet toegankelijk te zijn vanaf de openbare weg of daarvan te zijn afgeschermd;
 - e. straat- en bebouwingsbeeld; In het kader van de beoordeling van de aanvraag omgevingsvergunning wordt gezien of de opstelling voldoet aan redelijke eisen van welstand.
 - f. bestaande omliggende functies mogen door het zonnestroomsysteem niet worden belemmerd.

Bijlage 1

Toelichting Leidraad kleinschalige initiatieven grondgebonden zonnestroomsystemen

Inhoud

Samenvatting.

- 1 Inleiding.
 - 1.1 Aanleiding.
 - 1.2 Doel
 - 1.3 Bereik.

- 2 Bestaand beleid.
 - 2.1 Landelijk beleid
 - 2.2 Provinciaal beleid.
 - 2.3 Beleid gemeente .

- 3 Toetsingskader.
 - 3.1 Doelgroep.
 - 3.2 Zonneladder, voorkeursvolgorde plaatsing zonnestroomsystemen.
 - 3.3 Ligging gebied.
 - 3.4 Ruimtegebruik en afmetingen.
 - 3.5 Cultuurhistorie en archeologie.
 - 3.6 Landschappelijke inpassing.
 - 3.7 Natuur.
 - 3.8 Externe veiligheid.
 - 3.9 Verkeer.
 - 3.10 Welstand.

- 4 Planologische procedure.
 - 4.1 Procedure omgevingsvergunning.
 - 4.2 Leges.

Samenvatting

Nederland is bezig met een energietransitie. Daarbij wordt ingezet op duurzame energie. Eén van de duurzame energiebronnen is zonne-energie. Belangrijk voor de energietransitie is dat de duurzame energie zo dicht mogelijk bij de gebruiker wordt opgewekt. Dit betekent dat veel particulieren het initiatief nemen zelf duurzame energie op te wekken. Zonne-energie in de vorm van zonnestroomsystemen is hiervoor een geschikte vorm. Veel particulieren gaan over tot het plaatsen van zonnestroomsystemen, zodat zij hun woning of bedrijfspand kunnen voorzien van duurzame energie. Deze leidraad is bedoeld om aan te geven waar deze particuliere initiatieven aan moeten voldoen om het eigen pand van duurzame energie te voorzien. De leidraad geldt voor het gehele gemeentelijk grondgebied.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het klimaat op de wereld verandert door menselijk handelen. In het Klimaatakkoord van Parijs hebben landen afgesproken maatregelen te treffen om de klimaatverandering zoveel mogelijk te beperken. Een belangrijke maatregel is de energietransitie waarbij het gebruik van fossiele energie wordt omgezet naar het gebruik van duurzaam opgewekte energie. Om te voldoen aan de afspraken van het Klimaatakkoord van Parijs, zal op grote schaal worden ingezet op duurzame energiebronnen als zon en wind.

Ook de gemeente Echt-Susteren heeft als doelstelling om op termijn klimaatneutraal te worden, zodat Echt-Susteren geen broeikasgassen meer uitstoot. Het Nationaal Klimaatakkoord gaat uit van realisatie van bijna 50% in 2030. Voor het realiseren van deze opgave is een brede mix van maatregelen op het gebied van energiebesparing, opwekking van duurzame energie en veranderende mobiliteit benodigd.

Op het punt van opwekking van duurzame energie ontvangt de gemeente Echt-Susteren steeds vaker vergunningsaanvragen voor kleinschalige zonnestroomsystemen voor particulier gebruik. De gemeente staat positief ten opzichte van deze ontwikkeling van opwekking van duurzame energie, die bijdraagt aan het realiseren van de energiemix. Om duidelijkheid te scheppen onder welke voorwaarden deze grondgebonden systemen kunnen worden toegepast is deze leidraad opgesteld.

1.2 Doel

Verzoeken voor kleinschalige zonnestroomsystemen beoordeelt de gemeente in principe positief. Het doel van de leidraad is om een toetsingskader voor initiatiefnemers en de gemeente te verschaffen voor het realiseren van kleinschalige zonnestroomsystemen voor het eigen energiegebruik van particulieren en bedrijven. Hiermee hebben initiatiefnemers van tevoren duidelijkheid over de criteria, en wordt de gemeente in staat gesteld om de initiatieven eenduidig te behandelen.

1.3 Bereik

Deze leidraad is van toepassing op kleinschalige initiatieven voor zonnestroomsystemen bij zowel woningen als bedrijvigheid. Het betreft het opwekken van duurzame energie met als doel om te voorzien in de eigen energiebehoefte. Initiatieven met een commercieel oogmerk of van grootschalig aard vallen niet onder deze leidraad.

2. Bestaand beleid

2.1 Landelijk beleid

Landelijke wet- en regelgeving, met name de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit omgevingsrecht (Bor), staat het vergunningsvrij plaatsen van zonnestroomsystemen op daken binnen alle gebiedstypen onder voorwaarden toe.

In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is een voorkeursvolgorde voor zonnestroomsystemen opgenomen. De afwegingprincipes van de NOVI, de zonneladder, leiden tot een voorkeur voor zonnestroomsystemen op daken en gevels van gebouwen. Het inpassen op daken en gevels draagt niet alleen bij aan het combineren van functies. Omdat hier al sprake is van bebouwing, zal het introduceren van zonnestroomsystemen op deze plekken doorgaans minder invloed hebben op de kenmerken of identiteit van een gebied. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn. Ook in dat geval gaat de voorkeur uit naar het zoeken van slimme functiecombinaties. Hoewel natuur- en landbouwgebieden daarbij niet volledig worden uitgesloten, ligt de voorkeur bij gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwater en areaal in beheer van het Rijk (zoals Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbos-beheer), waaronder waar mogelijk bermen van spoor- en autowegen.

2.2 Provinciaal beleid

De uitwerking van beleid en kaders voor zonne-energie is verwerkt in de provinciale omgevingsvisie en omgevingsverordening. Voor de ruimtelijke inpassing van zonne-energie hanteert de provincie de Limburgse zonneladder. Het gaat zowel om de juiste locatie als om de juiste ruimtelijke inpassing op die locatie. De zonneladder is als volgt (niet volgtijdelijk):

1. op daken en gevels van gebouwen;
2. onbenutte terreinen in bebouwd gebied;
3. gronden in buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur;
4. gronden in gebruik voor landbouw en gronden gelegen binnen de groenblauwe mantel;
5. uitsluitingsgebieden (Natuurnetwerk Limburg, waterwingebieden en bestaande bos- en natuurgebieden gelegen in de groenblauwe mantel).

De zonneladder kent een motiveringsplicht. Voor trede 4 geldt een nee-tenzij principe. Trede 5 betreft uitsluitingsgebieden. De uitwerking hiervan wordt in de Omgevingsverordening opgenomen

2.3 Beleid gemeente Echt-Susteren

De uitwerking van beleid en kaders voor zonne-energie is terug te vinden in :

- Beleidskader zonneparken en windparken gemeente Echt-Susteren;
- Energievisie en uitvoeringsprogramma 2018 – 2022.

Zoals beschreven in hoofdstuk 1.1 is de energietransitie een belangrijk thema binnen het gemeentelijk beleid. Op verschillende manieren wordt de opwekking van hernieuwbare energie, zowel klein- als grootschalig, gestimuleerd. De meeste grondgebonden particuliere zonnestroomsystemen worden geplaatst in het buitengebied. In de gemeentelijke structuurvisie is het ruimtelijk beleid voor onze gemeente vertaald. Uitgangspunt voor ons buitengebied is het voorkomen en verminderen van verstening. Met deze leidraad kan er een afweging gemaakt voor de ruimtelijke inpassing van initiatieven voor zonnestroomsystemen. In het toetsingskader

3. Toetsingskader

3.1 Doelgroep

Het toetsingskader is bedoeld om verzoeken te beoordelen voor plaatsing van kleinschalige grondgebonden zonnestroomsystemen voor eigen gebruik. De opgewekte stroom dient enkel te worden gebruikt ten behoeve van de aanwezige functie. Hier kunnen naast woningen ook bedrijfsgebouwen, horeca, en andere gebouwen onder vallen.

3.2 Zonneladder, voorkeursvolgorde plaatsing zonnestroomsystemen

Om de landschappelijke impact te beperken en 'wildgroei' van grondgebonden zonnestroomsystemen te voorkomen, wordt de voorkeursvolgorde van het Rijk en provincie (NOVI en POVI) gevolgd. Deze brengt hiërarchie aan in het beoordelen van de geschiktheid van locaties. Voor de zonnestroomsystemen voor eigen gebruik leidt deze voorkeursvolgorde tot de volgende stappen:

1. *Dakgebonden; zonnestroomsystemen op het dak of aan de gevel;*

Zonnestroomsystemen op daken en aan gevels genieten de voorkeur ten opzichte van grondgebonden zonnestroomsystemen.

2. *Grondgebonden; zonnestroomsystemen binnen het bestemmingsvlak van de functie wonen, kantoor, bedrijven, horeca, maatschappelijk, recreatie, sport, detailhandel, dienstverlening en gemengd;*

Daarnaast kunnen grondgebonden zonnestroomsystemen binnen het bestemmingsvlak overwogen worden. Deze verdienen de voorkeur wanneer plaatsing van zonnestroomsystemen op het dak redelijkerwijs niet rendabel kan worden toegepast. Twee argumenten hiervoor zijn ongeschikte dakrichting en beschaduwing van het dak.

Indien plaatsing van grondgebonden panelen benodigd is, kan dit binnen het bestemmingsvlak van de woning (de tuin) worden gerealiseerd zonder aanvullende voorwaarden. Uiteraard moet er wel worden voldaan aan de bebouwingsregels van het ter plaatse geldende bestemmingsplan (bijvoorbeeld maximale hoogtes van bouwwerken).

3. *Grondgebonden; zonnestroomsystemen buiten het bestemmingsvlak van de functie wonen, kantoor, bedrijven, horeca, maatschappelijk, recreatie, sport, detailhandel, dienstverlening en gemengd;*

Ook in dit geval dient te worden voldaan aan de voorwaarden van het geldende bestemmingsplan. In ieder geval moet er een relatie zijn tot de woonvoorziening (in principe moet het zonnestroomsysteem grenzen aan het erf) en moet de herkenbaarheid voor de functie wonen gehandhaafd blijven. Landschappelijke inpassing is ook een vereiste, waarbij rekening wordt gehouden met de in het vigerende bestemmingsplan aangegeven waarden van het gebied. Mocht niet worden voldaan aan de voorwaarden van het geldende bestemmingsplan, maar voldoet het initiatief wel aan de voorwaarden van de leidraad kleinschalige initiatieven grondgebonden zonnestroomsystemen dan kan de aanvraag worden verleend door toepassing van het Besluit omgevingsrecht (kruimelgeval).

3.3 Ligging gebied

Op grond van de structuurvisie en bestemmingsplannen voor het buitengebied heeft het plaatsen van zonnestroomsystemen (zonnevelden) op agrarische gronden (in open landschappen) niet de voorkeur. Voor de toetsing van aanvragen voor particuliere grondgebonden zonnestroomsystemen buiten het bestemmingsvlak is steeds van belang dat er samenhang bestaat met de woonfunctie. Daartoe is een maximale afstand tot de woning van belang.

Ook is een goede landschappelijke inpassing een belangrijke voorwaarde. Bestaande omliggende functies mogen door het zonnestroomsysteem niet worden belemmerd. Wanneer aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan ook in gebieden met een open landschap een zonnestroomsysteem worden geplaatst.

3.4 Ruimtegebruik en afmetingen

Plaatsing binnen bestemmingsvlak van de functie

Er wordt gestreefd naar het concentreren van bebouwing en functies. Zonnestroomsystemen dienen daarom in eerste instantie te worden geplaatst op het dak van de woning of bijgebouw. Indien dit niet mogelijk is, kan ervoor worden gekozen om een grondgebonden zonnestroomsysteem binnen het bestemmingsvlak te plaatsen. Hierbij worden zonnestroomsystemen aangemerkt als bouwwerk, geen gebouw zijnde.

Plaatsing op agrarische bestemming

Voor de gevallen waarbij onderbouwd kan worden dat de dakvlakken en het bestemmingsvlak niet geschikt zijn voor de plaatsing van het beoogde zonnestroomsysteem, kunnen grondgebonden oplossingen buiten het bestemmingsvlak gezocht worden.

Het zonnestroomsysteem moet een duidelijke relatie tot de hoofdgebouw van de bestemming hebben. Om versnippering te voorkomen, wordt de afstand tussen het zonnestroomsysteem en het hoofdgebouw zoveel mogelijk beperkt. Indien plaatsing op het dak van de woning of bijgebouw of op het bestemmingsvlak van de woning niet mogelijk is, gaat de voorkeur uit naar plaatsing aansluitend aan het bestemmingsvlak. Is dit niet mogelijk, bijvoorbeeld door schaduwvorming, dan mag de afstand tussen het zonnestroomsysteem en het bestemmingsvlak groter zijn. De afstand van het zonnestroomsysteem tot de netaansluiting (woning) dient echter niet meer dan 100 meter te bedragen. Om het beoogde zonnestroomsysteem passend te houden binnen het landschap van het buitengebied, wordt een maximale hoogte van 1,50 meter aangehouden.

Vermogen en omvang zonnestroomsysteem

Het zonnestroomsysteem heeft een maximaal vermogen van 15 kWp en het benodigde grondoppervlak bedraagt niet meer dan 100 m². Dit is in de meeste gevallen voldoende voor de plaatsing van een zonnestroomsysteem dat voorziet voor het eigen energiegebruik van huishoudens in het buitengebied. Ingeval van een aanvraag voor een hoger vermogen of groter oppervlak dient de aanvrager te motiveren waarom een hogere waarde wordt aangevraagd.

De oppervlakte is de netto oppervlakte loodrecht gemeten vanuit de lucht. Aangezien panelen schuin geplaatst worden is de oppervlakte aan zonnestroomsystemen dus groter. Paden of ruimtes tussen rijen worden niet meegerekend om de oppervlakte te bepalen.

3.5 Cultuurhistorie en archeologie

Een initiatief kan gevolgen hebben voor de waardevolle historische bebouwing in de omgeving of voorkomende archeologische waarden. Het initiatief mag hier geen onevenredige afbreuk aan doen. Voor de graafwerkzaamheden ten behoeve van het plaatsen van de bekabeling dient te worden gerefereerd naar de bepalingen omtrent archeologie in het geldende bestemmingsplan.

3.6 Landschappelijke inpassing

Een omgevingsvergunning wordt uitsluitend verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de landschappelijke en/of natuurlijke waarden. Om geen onnodige afbreuk te doen aan het landschappelijke karakter en afhankelijk van het landschapstype waarin het zonnestroomsysteem wordt geplaatst, moet het zonnestroomsysteem dusdanig worden geplaatst, dat het waar mogelijk uit het openbare zicht wordt onttrokken. Het kan noodzakelijk zijn dat de landschappelijke inpassing op gepaste afstand van de zonnestroomsystemen plaatsvindt om te voorkomen dat de zoninstraling door schaduwwerking teveel wordt beperkt. De mate van de gewenste/noodzakelijke ruimtelijke inpassing is afhankelijk van:

- de landschappelijke kwetsbaarheid van het gebied;
- de zichtbaarheid vanaf de openbare weg;
- de nabijheid van recreatieve infrastructuur.

In de aanvraag dient de landschappelijke inpassing van het beoogde zonnestroomsysteem te worden beschreven. Aangetoond moet worden dat sprake is van een zorgvuldige inpassing in de omgeving of het landschap. Daarbij wordt rekening gehouden met de aangegeven waarden van het gebied in het vigerende bestemmingsplan. Indien het zonnestroomsysteem op basis van de overige criteria onvoldoende landschappelijk ingepast kan worden, dient een landschappelijk inpassingsplan te worden toegevoegd. De realisatie daarvan zal als een voorwaardelijke verplichting bij de planontwikkeling worden meegenomen. Bepaalde locaties zullen extra aandacht voor de omgeving of het landschap vragen en de inpassing moet passen bij de schaal en het karakter van de bestaande omgeving. Daar waar er geen gemeentelijk beleid of regels voor landschappelijke inpassing zijn, worden de bepalingen uit de Omgevingsverordening Limburg gehanteerd als toetsingskader.

3.7 Natuur

De bepalingen uit de Omgevingsverordening Limburg zijn leidend in de ruimtelijke afwegingen voor het aspect Natuur. De omgevingsverordening geeft onder andere uitsluitel over de uitsluitingsgebieden zijn voor wind- en zonne-energie.

3.8 Externe veiligheid

Zonnestroomsystemen leveren voor derden geen gevaar in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen op. Een grondgebonden zonnestroomsysteem betekent wel dat er kabels moeten worden getrokken van de installatie naar de woning. Deze kabels moeten op een veilige manier in de grond worden weggewerkt.

Het zonnestroomsysteem dient niet gemakkelijk toegankelijk te zijn vanaf de openbare weg. Afscherming kan plaatsvinden door bijvoorbeeld (landschappelijk ingepaste) hekwerken, heggen of sloten. De afscherming door middel van hekwerken moet passen binnen de regels van het bestemmingsplan.

3.9 Verkeer

Eventuele hinder van het zonnestroomsysteem voor het verkeer, bijvoorbeeld door spiegeling, dient voorkomen te worden. Indien er bij plaatsing in de buurt van een openbare weg een kans bestaat op verkeershinder door het zonnestroomsysteem, dient in het voorstel onderbouwd te worden welke maatregelen worden genomen om dit te voorkomen.

3.10 Welstand

In het kader van de beoordeling van de aanvraag omgevingsvergunning zal beoordeeld worden of een welstandsadvies noodzakelijk is.

4. Planologische procedure

4.1 Procedure omgevingsvergunning

Voor grondgebonden zonnestroomsystemen is een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen nodig. Aanvragen die voldoen aan het bestemmingsplan en de voorwaarden als beschreven in deze leidraad, kunnen via een reguliere vergunningsprocedure worden toegestaan.

Grondgebonden zonnestroomsystemen die niet voldoen aan het bestemmingsplan maar wel binnen deze leidraad passen, krijgen een afweging op grond van een buitenplanse afwijking (Besluit omgevingsrecht, Bijlage II, artikel 4).

Omgevingswet

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet staan er voor gemeenten twee routes open om initiatieven mogelijk te maken:

1. wijzigen van het omgevingsplan; of
2. afwijken van het omgevingsplan met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit (buitenplanse opa).

Voor zowel een besluit tot wijziging van het omgevingsplan als voor een buitenplanse opa geldt dat sprake moet zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit criterium is een overkoepelend criterium, net als het begrip 'een goede ruimtelijke ordening' zoals we dat kennen uit de Wet ruimtelijke ordening. Kort gezegd kan worden gesteld dat een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is verbreed naar alle onderdelen van de fysieke leefomgeving⁴. Daarnaast moet voldaan worden aan de instructieregels van het Rijk (Besluit kwaliteit leefomgeving) en de provincie (omgevingsverordening). Voor beide routes geldt dat naarmate de inbreuk op de geldende (gebruiks)doelen groter is de motiverings- en onderzoekslasten navenant toenemen.

4.2 Leges

Voor de procedure voor het in behandeling nemen van principeverzoeken en omgevingsvergunningen voor particuliere initiatieven zijn leges verschuldigd.